

اساسنامه سازمان آموزش و پرورش استثنایی مصوب مجلس شورای اسلامی

فصل اول - کلیات

ماده ۱ - در اجرای تبصره (۳) ماده واحده قانون تشکیل سازمان آموزش و پرورش استثنایی مصوب ۱۳۶۹،۹،۲۱ مجلس شورای اسلامی، سازمان آموزش و پرورش استثنایی که در این قانون به اختصار "سازمان" نامیده می شود بر اساس مقررات این اساسنامه اداره می گردد.

ماده ۲ - اهداف سازمان به شرح زیر می باشند:

- طراحی سیستم آموزشی، پرورشی، و توانبخشی به نحوی که ناتوانیهای ذهنی و جسمی کودکان و دانش آموزان استثنایی جبران گردد و آن گونه کودکان و دانش آموزان بتوانند پس از گذراندن مراحل تحصیلی خود موقعیت اجتماعی و اقتصادی مناسب شرایط خویش را به دست آورند.
- ۲ تغییر و اصلاح مداوم آموزش و پرورش استثنایی با توجه به روشهای نوین آموزش و پرورش استثنایی در جهان و نیازهایی که آن گونه کودکان و دانش آموزان در ارتباط با شرایط خاص جامعه دارند.
- ۳ آموزش و پرورش گروه های مختلف کودکان و دانش آموزان استثنایی با توجه به نیازهای خاص هر گروه در سطوح قبل از دبستان، ابتدایی، راهنمایی و متوسطه و با تأکید خاص بر آموزش حرفه ای برای تحت پوشش قرار دادن کلیه این گونه کودکان و دانش آموزان.
- ۴ کمک به پیشگیری از بروز ناتوانی های جسمی و ذهنی، قبل از تولد، هنگام تولد و بعد از تولد از طریق بالا بردن سطح آگاهی عمومی در زمینه عوامل بروز معلولیتها و خصوصیات کودکان استثنایی.

ماده ۳ - سازمان در جهت تحقق اهداف مذکور در ماده (۲) وظایف زیر را به عهده دارد:

- ۱ تهیه مجموعه ای از مقیاسها و معیارهای سنجش تواناییها و استعدادها ی کودکان و دانش آموزان استثنایی.
- ۲ اجرای طرح های شناسایی و گزینش کودکان و دانش آموزان استثنایی کشور.
- ۳ تهیه و تنظیم برنامه های مربوط به آموزش و پرورش ویژه برای گروه های مختلف کودکان و دانش آموزان استثنایی.
- ۴ تهیه و تنظیم طرحهای توسعه کمی و کیفی آموزش و پرورش کودکان و دانش آموزان استثنایی.
- ۵ تهیه کتب درسی و برنامه آموزشی و درسی خاص متناسب با تواناییهای ذهنی و جسمی گروههای مختلف کودکان و دانش آموزان استثنایی.
- ۶ اجرای طرحهای پژوهشی در زمینه آموزش و پرورش گروه های مختلف کودکان و دانش آموزان استثنایی.

- ۷- برقراری ارتباط مداوم با مؤسسات داخلی و سازمانهای بین‌المللی ذیربط به منظور کسب تازه‌ترین اطلاعات مربوط به آموزش گروههای مختلف کودکان و دانش‌آموزان استثنایی و بهره‌برداری از آخرین پژوهش‌های علمی جهان در تهیه برنامه‌های آموزشی و پرورشی.
- ۸- برنامه‌ریزیهای لازم در جهت آموزش حرفه‌ای دانش‌آموزان استثنایی متناسب با توانایی‌های ذهنی و جسمی آنان و تأمین وسایل فنی، حرفه‌ای و توانبخشی لازم برای مراکز آموزشی از طریق واحدهای ذیربط به منظور اشتغال.
- ۹- تأمین و تربیت نیروی انسانی مورد نیاز سازمان و تنظیم و اجرای برنامه‌های لازم برای آموزش ضمن خدمت نیروی انسانی شاغل در سازمان و مراکز وابسته به آن با همکاری و هماهنگی معاونت آموزش و پرورش در امور تأمین و تربیت نیروی انسانی.
- ۱۰- ارزشیابی کار معلمان و مربیان کودکان و دانش‌آموزان استثنایی و همچنین مسئولان مراکز و آموزشگاهها و آموزش و راهنمایی آنان در جهت حل مشکلات و مسائل مربوط به آموزش و پرورش استثنایی.
- ۱۱- ایجاد امکانات لازم در جهت طراحی، تولید، تهیه و توزیع وسایل کمک‌آموزشی.
- ۱۲- فراهم نمودن زمینه‌های لازم جهت تألیف و ترجمه و نشر کتب سودمند و سایر امکانات برای پدران، مادران و معلمان کودکان استثنایی.
- ۱۳- جلب کمکهای مادی و معنوی مردم، سازمانها، مؤسسات و انجمنهای توانبخشی برای بهبود وضع آموزش و پرورش کودکان و دانش‌آموزان استثنایی.
- ۱۴- برنامه‌ریزی و تعیین ضوابط مربوط به نحوه مشارکت بخش خصوصی در آموزش و پرورش استثنایی و ترغیب آنان به این امر و اعمال نظارت لازم بر فعالیت آنان.
- ۱۵- هماهنگی، همکاری و ارتباط با دانشگاهها و مراکز آموزش عالی داخل به منظور سوق دادن تحقیقات آنان به سمت نیازهای سازمان و استفاده هر چه بیشتر از اساتید و دانشجویان رشته‌های مرتبط با کودکان استثنایی.
- ۱۶- تهیه طرحهای تأمین، تکمیل، توسعه و تجهیز مراکز آموزش و پرورش استثنایی کشور از طریق مطالعه، بررسی و استفاده از تجربیات سایر کشورها در آن گونه مراکز.

فصل دوم - ارکان

ماده ۴ - سازمان دارای ارکان زیر می‌باشد:

- اشورای سازمان

- ۲- رئیس سازمان.
- ماده ۵ -** اعضای شورای سازمان عبارتند از:
- ۱ وزیر آموزش و پرورش که ریاست شورا را بر عهده دارد.
 - ۲ وزیر یا یکی از معاونان وزارت کار و امور اجتماعی.
 - ۳ رئیس سازمان بهزیستی کشور.
 - ۴ رئیس یا یکی از معاونان بنیاد مستضعفان و جانبازان انقلاب اسلامی.
 - ۵ معاونان وزارت آموزش و پرورش در امور آموزشی، پژوهشی، فنی و حرفه‌ای و پرورشی و تأمین تربیت نیروی انسانی.
 - ۶ رئیس سازمان که سمت دبیری شورا را عهده‌دار است.
 - ۷ دو نفر از متخصصان امور کودکان استثنایی.
 - ۸ یک نفر از معلمان صاحب‌نظر و باتجربه در امور کودکان استثنایی.
 - ۹ دو نفر از معتمدین علاقمند به امور کودکان استثنایی. "اولویت با والدینی است که فرزندان استثنایی دارند."
 - ۱۰ یک نفر از معلولین صاحب‌نظر در امور کودکان استثنایی با معرفی سازمان بهزیستی کشور با اولویت خواهران.
 - ۱۱ یک نفر از اعضاء کمیسیون آموزش و پرورش به انتخاب کمیسیون آموزش و پرورش.
- تبصره ۱ - اعضاء مذکور در بندهای (۷) و (۸) و (۹) برای مدت چهار سال توسط وزیر آموزش و پرورش انتخاب و با حکم وی منصوب می‌شوند. یک نفر از متخصصان موضوع بند (۷) به پیشنهاد وزیر فرهنگ و آموزش عالی و اعضاء مذکور در بند (۹) به پیشنهاد رئیس سازمان بهزیستی خواهد بود.
- تبصره ۲ - نحوه تشکیل و اداره جلسات شورا بر اساس آیین‌نامه‌ای خواهد بود که به تصویب شورا می‌رسد.
- ماده ۶ -** شورای سازمان دارای وظایف زیر می‌باشد:
- ۱ تعیین خط مشی‌های کلی سازمان و نظارت بر تحقق اهداف سازمان.
 - ۲ تصویب مقررات خاص استخدامی سازمان که توسط رئیس سازمان و با هماهنگی سازمان امور اداری و استخدامی کشور تهیه می‌گردد.
 - ۳ تصویب ضوابط مربوط به اجرای تبصره (۵) ماده واحده قانون تشکیل سازمان که توسط رئیس سازمان پیشنهاد می‌گردد.
 - ۴ تصویب برنامه و بودجه سالانه سازمان.
 - ۵ تصویب ضوابط و دستورالعمل‌های اجرایی سازمان که توسط رئیس و اعضاء سازمان پیشنهاد می‌گردد.

ماده ۷ - رئیس سازمان که توسط وزیر آموزش و پرورش منصوب می‌گردد بالاترین مقام اداری و اجرایی سازمان و مسئول حسن اجرای کلیه امور سازمان است و برای اداره امور سازمان و اجرای مصوبات شورای سازمان دارای هر گونه حقوق و اختیارات قانونی می‌باشد.

ماده ۸ - اهم وظایف و اختیارات رئیس سازمان به شرح زیر می‌باشد:

- ۱۱ اداره امور سازمان.
 - ۱۲ امور استخدامی، عزل، نصب، ارتقاء و آموزش کارکنان و صدور دستور پرداختها.
 - ۱۳ اجرای مصوبات شورای سازمان.
 - ۱۴ نمایندگی سازمان در مراجع قضایی و اداری در کلیه مراحل، با حق تعیین وکیل یا وکیل با حق توکیل.
 - ۱۵ ارائه گزارش فعالیت و عملکرد به شورای سازمان.
 - ۱۶ ارائه آیین‌نامه‌های اجرایی و طرحها و پیشنهادهای لازم برای نیل به اهداف سازمان، به شورای سازمان جهت تصویب.
 - ۱۷ پیشنهاد امتیازات لازم برای جذب و نگهداری معلمان، مربیان و مدیران آموزشگاهها و سایر نیروهای تحت نظر سازمان، به شورای سازمان جهت تصویب.
- تبصره - رئیس سازمان می‌تواند قسمتی از اختیارات خود را به هر یک از رؤسای قسمتهای سازمان به تشخیص خود، تفویض نماید.

فصل سوم - سایر مقررات

ماده ۹ - اعتبارات مورد نظر سازمان همه‌ساله در ردیف خاصی به عنوان کمک در بودجه کل کشور منظور می‌گردد.

تبصره - اعتبارات مورد نیاز سازمان در سال اول از محل ردیف و اعتبارات مربوط به آموزش و پرورش و توانبخشی کودکان استثنایی وزارت آموزش و پرورش و سازمان بهزیستی کشور و سایر دستگاهها تأمین می‌شود و در سالهای بعد مانند سایر سازمانهای دولتی، در قانون بودجه پیش‌بینی می‌شود.

ماده ۱۰ - به سازمان اجازه داده می‌شود کتب، نشریات و خدمات سازمان را طبق ضوابطی که به پیشنهاد سازمان به تصویب هیأت وزیران می‌رسد به فروش رسانده و درآمد حاصل را به درآمد عمومی کشور واریز

نماید. معادل وجوه واریزی به خزانه از محل اعتباری که به همین منظور در قانون بودجه کل کشور هر سال منظور می‌شود در اختیار سازمان قرارخواهد گرفت تا در جهت تحقق اهداف و انجام وظایف سازمان هزینه گردد.

ماده ۱۱ - درآمد حاصل از هدایا و کمکهای مردمی، بانکها، شهرداریها و دستگاههای اجرایی و ارگانها و مؤسسات خیریه، از جمله منابع مالی سازمان می‌باشد.

ماده ۱۲ - با تصویب این اساسنامه کلیه اموال، وسایل و تجهیزات موجود همراه با نیروی انسانی مربوط به آموزش و پرورش و توانبخشی افراد استثنایی که در اختیار وزارت آموزش و پرورش است به تشخیص این سازمان به سازمان منتقل می‌گردد.

ماده ۱۳ - کلیه مؤسسات، واحدها، مراکز و قسمتهای مربوط به آموزش و پرورش سایر دستگاه ها همراه با نیروی انسانی و کلیه اموال منقول و غیرمنقول، وسائل، امکانات و تجهیزات موجود آنها به پیشنهاد وزیر آموزش و پرورش و تصویب هیأت وزیران به سازمان منتقل می‌گردد.

ماده ۱۴ - مواردی که در این اساسنامه پیش‌بینی نشده است طبق قوانین و مقررات جاری کشور عمل

خواهد شد. اساسنامه فوق مشتمل بر چهارده ماده و چهار تبصره که تصویب آن بر اساس تبصره ۳ ماده واحده قانون تشکیل سازمان آموزش و پرورش استثنایی مصوب ۱۳۶۹،۹،۲۱ به کمیسیون آموزش و پرورش محول گردیده بود در جلسه مورخ ۱۳۷۰،۵،۲۹ کمیسیون تصویب و در تاریخ ۱۳۷۰،۶،۲۴ به تأیید شورای نگهبان رسیده است.